

บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ปวีณา จันทะวัน และ อติศร ศรีเมืองบุญ

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิจัยบัณฑิต

ROLES OF JOB DEVELOPMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS AIRPORT EDUCATION

QUALITY GROUP UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATION

SERVICE AREA LOEI, AREA 1

Paweena Chanthawan and Adisorn Srimuangboon

Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Pitchayabundit College, Thailand.

E-mail: 8kartoon@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษา และ 2) เปรียบเทียบบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่าง t-test และ F-test (One way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหาร กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติจากสูงไปหาลด ดังนี้คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหาร กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารควรจัดให้มีการเตรียมพัสดุสำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือ และส่งเสริมกิจกรรมชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ : การพัฒนางาน ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

Abstract

This research the objective of the study was studied and compared Individual of leadership on digital era for administrators in quality education group of airport in Loei Primary Educational Service Area office 1. Classified by work experience and school size. The sample was selected from teachers who perform their duties as teachers In the Airport Quality Education School group Loei District Loei Province under Loei Primary Educational Service Area office 1, amount 123 people. Research tools are questionnaire with 5 rating scales which has a reliability of 0.90. The statistics used for data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation. The (t-test), (One-way ANOVA) and the Scheffe's dual-differential test. The results of the studied were as follows

1. Individual of leadership on digital era for administrators in quality education group of airport in Loei Primary Educational Service Area office 1 overall in a high level.

2. The Comparison of Individual of leadership on digital era for administrators in quality education group of airport in Loei Primary Educational Service Area office 1, classified by work experience, found that overall, the leadership characteristics of the digital age of school administrators in the educational quality group Under the Loei Primary Educational Service Area office 1 is not different. When considering each aspect, it was found that the operational aspects were significantly different at the 0.05 level, while the other aspects were not different.

3. The comparison of Individual of leadership on digital era for administrators in quality education group of airport in Loei Primary Educational Service Area office 1, classified by the overall school size is not different. With different external personality and operational aspects with a statistical significance of 0.05 There is a statistically significant difference at the level 0.05 of 1 pair, which are small schools and medium schools and compared the operational average found that there is a statistically significant difference at the level 0.05 of 1 pair, which are small schools and large schools.

Keywords: job development, school administrators, affiliated with the educational service area office

ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มีเจตนารมณ์ให้การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ยึดวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในประเด็นสำคัญคือ 1) ยกระดับคุณภาพการศึกษา 2) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 3) มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 4) ปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (บัลลังก์ โรหิตเสถียร ,2562:2)

ในยุคปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านการเมือง สังคม เทคโนโลยีการสื่อสาร และการคมนาคม ทำให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัยเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติอย่างเร่งรีบ โดยการมุ่งให้ประชากรของประเทศมีลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ร่วมมือกันเสริมสร้างชุมชน สังคมและประเทศชาติ กระบวนการทางการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของตน และแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามภารกิจของสถานศึกษาในการพัฒนาประชากรให้มีคุณลักษณะเหมาะสมกับการดำรงชีวิตในโลกไร้พรมแดนได้อย่างมีความสุข (ศศิรดา แพงไทย ,2559:7)

การบริหารจัดการเป็นภารกิจและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับต้องมีหน้าที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน นิเทศ ควบคุมกำกับติดตาม แก้ไข ปัญหาพัฒนาปรับปรุง การดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบ ทั้งการวางแผน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป และงานอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับนโยบายเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่และส่งเสริมการทำงานเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รัฐได้จัดทำขอย่อยภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน คือการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546:34) งานทั้ง 4 ด้าน ถือว่าเป็นภารกิจที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องจัดการให้ดีมีคุณภาพ โดยผู้บริหารต้องหาแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าและมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย และความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 การขับเคลื่อนกลยุทธ์ของการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำพามาตรการการศึกษาไทยไปสู่เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา ในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการปฏิรูปการศึกษา (สุทธิศักดิ์ พวงคำ.การปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตการศึกษาไทยในบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา) เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุผลจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ ต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาที่เป็นเงื่อนไขและปัจจัยในการทำงานการบริหารจัดการเป็นภารกิจและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับต้องมีหน้าที่ อำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน นิเทศ ควบคุมกำกับติดตาม แก้ไขปัญหา พัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบ ทั้งการวางแผน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ

การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปและงานอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ตามบทบาทหน้าที่และส่งเสริมการทำงานเป็นนิติบุคคลของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546:34)

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษา จึงสนใจที่จะ ศึกษาบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อทราบถึงบทบาทการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาในการบริหารงานด้านต่าง ๆ อันจะนำไปปรับปรุงแก้ไขโดยเฉพาะวิธีการบริหารการศึกษา เพื่อให้ เกิดการพัฒนาการบริหารใน 4 ด้าน ตามรูปแบบการกระจายอำนาจให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อคุณภาพการศึกษาระดับชาติให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำ อากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำ อากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนก ตามประสบการณ์ของครู
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียน กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1

คำถามการวิจัย

1. บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศ ยานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีการปฏิบัติงานอย่างไร
2. ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพ การศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์ของครู แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการพัฒนางานของ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ครั้งนี้ ใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารด้านการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายภารกิจ 4 ด้านได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารทั่วไป

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2562 รวม 9 โรงเรียน จำนวน 171 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2562 รวม 9 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 123 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก 6 โรงเรียน จำนวน 31 คน, โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน จำนวน 28 คน, โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน จำนวน 69 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 43-46) ตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

ประสบการณ์ของครู จำแนกเป็น

1. ต่ำกว่า 10 ปี
2. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม คือ บทบาทของผู้บริหารด้านการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามขอบข่ายภารกิจ 4 งานของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ดังนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ
2. ด้านการบริหารงบประมาณ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล
4. ด้านการบริหารทั่วไป

4. ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2562 ถึงเดือน พฤษภาคม 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ศึกษาบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended question)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำผลที่ได้จากการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดของการวิจัย กำหนดเกณฑ์การพิจารณาตอนที่ 2 ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert, 1961:113) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุดในแต่ละระดับ มีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด เสนออาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้ โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) กำหนดเกณฑ์พิจารณาคำถามแต่ละข้อคือ

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์

นำคะแนนมาหาค่า IOC ซึ่งข้อคำถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นายเดช ปาจริยานนท์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย

2. นายอุทธรณ์ ศรีบุตรตา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากแดง

3. นางอิสรารัตน์ แสนยะบุตร ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกกโพธิ์วังคำ

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Iry out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน

7. นำข้อมูลการทดลองใช้แบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.77

8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมกับแบบสอบถาม จำนวน 123 ฉบับ เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 123 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 49 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 39.8 กลุ่มประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 74 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 60.2

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและทำการประมวลผลหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดค่าคะแนนและแปลความหมายข้อมูลตามระดับการปฏิบัติโดยแยกเป็น 5 ระดับ (บุญชมศรีสะอาด. 2553: 104-105) ค่าคะแนนที่ได้จากการปฏิบัติแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ย (X) และแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการศึกษา โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ของครู วิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยายความในเชิงพรรณนา จำแนกรายด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยและทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. สถิติในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1.1 สถิติหาความเที่ยงตรง (Validity) หรือค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC)

1.2 สถิติความเชื่อมั่น (Reliability Index) ของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test แบบ Independent samples

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ข้อ	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ประสบการณ์การทำงาน		
	- ต่ำกว่า 10 ปี	49	39.8
	- ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	74	60.2
	รวม	123	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 60.2 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	บทบาทในการพัฒนางานของ ผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ด้านการบริหารวิชาการ	3.66	0.46	มาก	4
2	ด้านการบริหารงบประมาณ	3.73	0.48	มาก	2
3	ด้านการบริหารงานบุคคล	3.68	0.48	มาก	3
4	ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.76	0.53	มาก	1
	รวม	3.70	0.48	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.73$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.66$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อที่	บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและ หลักสูตรท้องถิ่น	3.78	0.42	มาก	2
2	ผู้บริหารมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบท	3.60	0.49	มาก	6
3	ผู้บริหารมีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.65	0.48	มาก	3
4	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้พัฒนากระบวนการเรียนรู้และจัดสภาพแวดล้อมภายในให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.60	0.49	มาก	6
5	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.59	0.49	มาก	10
6	ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดหาคู่มือการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการตลอดจนสนับสนุนให้นำผลการเรียนที่ได้มาวิเคราะห์ปรับปรุงต่อไป	3.60	0.49	มาก	6
7	ผู้บริหารมีการนิเทศกำกับติดตามและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.65	0.48	มาก	3
8	ผู้บริหารประสานความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ	3.64	0.48	มาก	5
9	ผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศทั้งภายนอกและภายในอย่างต่อเนื่อง	3.60	0.49	มาก	6
10	ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการในโรงเรียน	3.90	0.30	มาก	1
รวม		3.66	0.46	มาก	

จากตารางที่ 3 แสดงว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

มีระดับการปฏิบัติอยู่ระดับ มาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและ หลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.78$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.59$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อที่	บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ผู้บริหารยึดหลักความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.77	0.42	มาก	3
2	ผู้บริหารมุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน	3.64	0.48	มาก	7
3	ผู้บริหารยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ	3.83	0.48	มาก	2
4	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	3.64	0.48	มาก	7
5	ผู้บริหารมุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้ไป	3.64	0.48	มาก	7
6	ผู้บริหารจัดให้มีการจัดตั้งงบประมาณ จัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน	3.71	0.45	มาก	4
7	ผู้บริหารจัดให้มีการบริหารการเงินทั้งในระบบและนอกระบบงบประมาณให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ	3.64	0.48	มาก	7
8	ผู้บริหารจัดให้มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินภายในสถานศึกษา	3.67	0.47	มาก	6
9	ผู้บริหารจัดให้มีการเตรียมพัสดุ สำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ	3.69	0.46	มาก	5
10	ผู้บริหารจัดให้มีการใช้จ่ายเงินประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	4.10	0.65	มาก	1
รวม		3.73	0.48	มาก	

จากตารางที่ 4 แสดงว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการใช้จ่ายเงินประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ ผู้บริหารยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ ($\bar{X} = 3.83$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ผู้บริหารมุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน, ผู้บริหารมีการส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ผู้บริหารมุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้ไปและผู้บริหารจัดให้มีการบริหารการเงินทั้งในระบบและนอกระบบงบประมาณให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.64$)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษารolesในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้ คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ระดับ มากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการในโรงเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและ หลักสูตรท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการใช้จ่ายเงินประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม รองลงมา คือ ผู้บริหารยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ผู้บริหารมุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน, ผู้บริหารมีการส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา, ผู้บริหารมุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความ

คล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้ไป และผู้บริหารจัดให้มีการบริหารการเงินทั้งในระบบและนอกระบบงบประมาณให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ระดับ มาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดการบังคับบัญชาและปกครองบุคลากรอย่างเป็นระบบ

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ระดับ มากที่สุด หนึ่งข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร บริการและการประชาสัมพันธ์ รองลงมา คือ ผู้บริหารปรับปรุงและพัฒนาระบบควบคุมภายใน การติดตาม ตรวจสอบประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารให้สาธารณชนรับทราบส่วน ข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดให้มีการควบคุมดูแลพฤติกรรม และปรับพฤติกรรมนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนมีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้การวัดผล ประเมินผลให้เป็นระบบเหมาะสมถูกต้องตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนสนับสนุนให้นำผลการเรียนที่ได้มาวิเคราะห์ปรับปรุงต่อไป ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สนับสนุน ส่งเสริม ให้มีแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น ผู้บริหารควรจัดให้มีการนิเทศทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหารควรจัดให้มีการเตรียมพัสดุสำหรับใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ ผู้บริหารควรจัดให้มีการจัดตั้งงบประมาณหรือการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน ผู้บริหารควรยึดหลักความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรร

งบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารควรส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรยึดหลักกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ

3.3 การบริหารงานบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรยึดหลักความเป็นอิสระและหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงาน

3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือ และส่งเสริมกิจกรรมชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน สถาบันต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางในการบำรุง ดูแลรักษาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารบริการและการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารควรจัดระบบรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน ประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

การศึกษา บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลด 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารงานในสถานศึกษาซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ฐานันดร แพงคำแหง (2547: 103) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่าการปฏิบัติงานการบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา 4 ด้าน คือการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษามีความพร้อมรับรองการกระจายอำนาจจากส่วนกลางซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตาม

มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป และสอดคล้องกับ ราชัย จันทร์หัว โทณ (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีพฤติกรรมการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ มาก ” ทุกด้านเรียงลำดับคือด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านการฝึกอบรม ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการกำหนดเป้าหมาย และด้านการปฏิสัมพันธ์ ด้านการจูงใจ และด้านการตัดสินใจ ด้านการควบคุมงาน ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ มาก ” ทุกด้าน เรียงลำดับคือ ด้านการวางแผนและด้านการดำเนินงาน ด้านการวัดและการประเมินผลทางการศึกษา และด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน และด้านงานห้องสมุด ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ด้านงานส่งเสริมการเรียนการสอน และด้านงานนิเทศศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พบว่าในภาพรวมมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวกค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ . 05

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนมีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนทุกขนาดที่จัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการปฏิรูปการศึกษาและมีโครงสร้างการบริหารงานเหมือนกันปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ. ศ. 2545 คือ ให้ผู้เรียนเป็นคนดี เป็นคนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งผลให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่นอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนการสอน ตลอดทั้งมีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูเข้าในสังกัดเดียวกันได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมายและระเบียบผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาคุณนี้มีวุฒิทางด้านการบริหารการศึกษา มีความสามารถ เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน สร้างค่านิยมในการทำงานโดยให้ผู้ร่วมงานคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานทำงานเป็นทีมแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจแน่วแน่ที่จะทำงานให้สำเร็จตลอดทั้งนำความรู้

ทักษะมาปรับใช้กับสถานศึกษาของตนเองให้มีการพัฒนาขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีภาวะผู้ตามมีจิตสำนึกในการทุ่มเทต่อการปฏิบัติภารกิจร่ำส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองผู้บริหารสถานศึกษาคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงทำให้ผู้ร่วมงานมีกำลังใจพร้อมที่จะทำงานและพัฒนาตนเองและนำความรู้มาพัฒนานักเรียนต่อไป

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้การวัดผล ประเมินผลให้เป็นระบบเหมาะสมถูกต้องตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนสนับสนุนให้นำผลการเรียนที่ได้มาวิเคราะห์ปรับปรุง ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สนับสนุน ส่งเสริม ให้มีแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ผู้บริหารควรจัดให้มีการนิเทศทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหารจัดให้มีการเตรียมพัสดุสำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ ผู้บริหารจัดให้มีการจัดตั้งงบประมาณหรือการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน ผู้บริหารยึดหลักความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารมีการส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และผู้บริหารยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาดตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้บริหารยึดหลักความเป็นอิสระและหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือและส่งเสริมกิจกรรมชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัยร่วมกับบุคคลชุมชนองค์กรหน่วยงานสถาบันต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการบำรุงดูแลรักษาอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารบริการและการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารควรจัดระบบรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำมาใช้

จากการศึกษาบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 จากผลการวิจัย ข้อเสนอแนะต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดให้มีแผนการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยข้อเสนอแนะต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ ผู้บริหารควรจัดให้มีการเตรียมพัสดุสำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดตั้งงบประมาณให้เพียงพอและมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 จากผลการวิจัยข้อเสนอแนะต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 จากผลการวิจัย ข้อเสนอแนะต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือและส่งเสริมกิจกรรมชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงาน สถาบันต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานทั่วไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าแบบเจาะลึกในประเด็นการบริหารงานด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้เกิดถูกต้องความชัดเจนของบทบาทการบริหารงานสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับเจตคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบทบาทในการพัฒนางานการบริหารงานสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม

2.3 ควรศึกษาบทบาทการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารที่มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ขนาดสถานศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ชาญชัย อาจิณสมาจาร. (2548). *เทคนิคการพัฒนาทีมงาน*. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- ดาวเทียม บัณฑิต. (2553). *สภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในโรงเรียน เฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ณัฐภา บุตรเฟียน. (2555). *สภาพการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3* (ภาคนิพนธ์ ค.ม.). กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- วรรัตน์ เทพมะที. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์กับการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2. วารสารวิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆสปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 1(1).*
- แสงดาว โสมศรีแพง. (2556). *การทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอนาแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษานครพนม เขต 1* (วิทยานิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา). นครพนม : บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเลย. (2562). *กลุ่มนโยบายและแผน*. [ออนไลน์] เข้าถึงใน <https://loei.nfe.go.th/portal/html/person.php>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.